

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH METODIKASI

G.K.Raxmatova¹

Mas'ul muallif: Raxmatova Gulnoza Komilovna, Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi.

Accepted: 31 Avgust 2026
Published: 31 Avgust 2026

Copyright: © 2026 by the author(s). Licensee Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi.

Iqtibos uchun: Raxmatova, G. K. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH METODIKASI / G. K. Raxmatova // Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. — 2026. — T. 8, № 1. — B. 320–324.

1. Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim sifatini oshirishda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning mazmuni, pedagogik imkoniyatlari va metodik asoslari yoritilgan. Zamonaviy maktabgacha ta'lim jarayonida bolaning shaxsiy faolligi, mustaqil fikrlashi, ijodkorligi, muloqotga kirishishi va amaliy faoliyat orqali bilimlarni o'zlashtirishi ta'lim sifatining muhim ko'rsatkichlaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Shu nuqtayi nazardan, ta'lim jarayoniga innovatsion pedagogik texnologiyalarni maqsadli joriy etish tarbiyalanuvchilarning rivojlanish imkoniyatlarini kengaytirish bilan birga, tarbiyachining metodik faoliyatini takomillashtirishga ham xizmat qiladi. Maqolada maktabgacha ta'limda interfaol metodlar, didaktik o'yinlar, muammoli vaziyatlar, loyiha faoliyati, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, rivojlantiruvchi ta'lim muhiti va kichik guruhlarda ishlash kabi yondashuvlardan foydalanish bolalari tahlil qilinadi. Innovatsion texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi bolaning mashg'ulotdagi faolligi, topshiriqlarni mustaqil bajarishi, fikrini ifodalashi, ijodiy yondashuvi va amaliy faoliyatdagi ishtiroki bilan bog'liqligi asoslab beriladi. Shuningdek, ta'lim sifatini oshirishga yo'naltirilgan metodik yondashuvning asosiy bosqichlari va pedagogik shart-sharoitlari belgilab beriladi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, ta'lim sifati, innovatsion pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, didaktik o'yin, rivojlantiruvchi ta'lim, tarbiyachi, bolalar faolligi, ijodkorlik, metodika, pedagogik shart-sharoit.

МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПОВЫШЕНИИ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ В ДОШКОЛЬНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

Аннотация. В статье рассматриваются содержание, педагогические возможности и методические основы использования инновационных педагогических технологий для повышения качества образования в дошкольной образовательной организации. В современных условиях дошкольного образования активность ребенка, самостоятельное мышление, творчество, коммуникативные навыки и участие в практической деятельности выступают важными показателями качества образовательного процесса. В связи с этим целенаправленное внедрение инновационных педагогических технологий способствует расширению возможностей развития детей и совершенствованию методической деятельности воспитателя. В статье анализируются вопросы использования интерактивных методов, дидактических игр, проблемных ситуаций, проектной деятельности, информационно-коммуникационных технологий, развивающей образовательной среды и работы в малых группах. Обосновывается взаимосвязь эффективности инновационных технологий с активностью ребенка, самостоятельностью выполнения заданий, способностью выражать свои мысли, творческим подходом и участием в практической деятельности.

Ключевые слова: дошкольное образование, качество образования, инновационные педагогические технологии, интерактивные методы, дидактическая игра, развивающее обучение, воспитатель, активность детей, творчество, методика, педагогические условия.

METHODOLOGY FOR USING INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES TO IMPROVE THE QUALITY OF EDUCATION IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

Abstract. This article examines the content, pedagogical opportunities and methodological foundations of using innovative pedagogical technologies to improve the quality of education in preschool educational organizations. In modern preschool education, children's activity, independent thinking, creativity, communication and practical participation are considered important indicators of educational quality. From this perspective, purposeful implementation of innovative pedagogical technologies expands children's developmental opportunities and contributes to improving the methodological activity of educators. The article analyzes the use of interactive methods,

didactic games, problem situations, project activities, information and communication technologies, developmental learning environments and small-group activities in preschool education. The effectiveness of innovative technologies is associated with children's activity during educational activities, independent performance of tasks, ability to express their ideas, creative approach and participation in practical activities. The article also identifies the main stages and pedagogical conditions of a methodological approach aimed at improving the quality of preschool education.

Keywords: preschool education, educational quality, innovative pedagogical technologies, interactive methods, didactic games, developmental education, educator, children's activity, creativity, methodology, pedagogical conditions.

Kirish. Bugungi kunda maktabgacha ta'lim tizimida ta'lim-tarbiya jarayonining mazmuni va sifatini takomillashtirish masalasi alohida ahamiyat kasb etmoqda. Maktabgacha yosh davri bolaning jismoniy, aqliy, ijtimoiy-emotsional va nutqiy rivojlanishi uchun muhim bosqich bo'lib, aynan shu davrda keyingi ta'lim faoliyati uchun zarur bo'lgan dastlabki kompetensiyalar shakllanadi. Shuning uchun maktabgacha ta'lim tashkilotida tashkil etiladigan har bir mashg'ulot bolaning yosh xususiyatlari, qiziqishlari va individual imkoniyatlarini hisobga olgan holda tashkil etilishi lozim.

An'anaviy ta'lim jarayonida tarbiyachi ko'proq ma'lumot beruvchi va faoliyatni boshqaruvchi subyekt sifatida namoyon bo'lgan bo'lsa, zamonaviy yondashuvda bola ta'lim jarayonining faol ishtirokchisi sifatida qaralmoqda. Bu esa ta'lim metodlarini qayta ko'rib chiqish, bolani mustaqil harakat qilishga undaydigan, izlanish va ijodiy faoliyatini qo'llab-quvvatlaydigan pedagogik texnologiyalardan foydalanishni talab etadi.

Innovatsion pedagogik texnologiyalar maktabgacha ta'lim jarayonida bolaning tayyor ma'lumotni qabul qilishidan ko'ra, uni amaliy faoliyat, o'yin, kuzatish, savol-javob, muammoli vaziyat va ijodiy topshiriqlar orqali o'zlashtirishiga imkon yaratadi. Bunday yondashuvda tarbiyachi bolaning faoliyatini tashkil etadi, yo'naltiradi va zarur pedagogik yordamni ko'rsatadi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim sifatini oshirish faqat mashg'ulotlar sonini yoki qo'llaniladigan metodlar miqdorini ko'paytirish bilan belgilanmaydi. Ta'lim sifati bolaning rivojlanish dinamikasi, uning faoliyatdagi ishtiroki, mustaqilligi, muloqot qobiliyati, ijodiy fikrlashi va o'rgangan bilimlarini amaliy vaziyatlarda qo'llay olish imkoniyatlari bilan uzviy bog'liq. Shu sababli innovatsion pedagogik texnologiyalarni tanlashda ularning bola rivojlanishiga real ta'siri asosiy mezon sifatida olinishi kerak.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishning yana bir muhim jihati ta'lim mazmunining hayotiy faoliyat bilan bog'lanishidir. Bola atrofidagi hodisalarni kuzatish, savol berish, o'yin davomida vazifalarni bajarish, tengdoshlari bilan hamkorlik qilish va o'z fikrini bildirish orqali tabiiy ravishda o'rganadi. Demak, innovatsion texnologiyalarning samaradorligi ularning bolaga tayyor bilim berishidan emas, balki bolani faol o'rganish jarayoniga jalb eta olishidan kelib chiqadi.

Adabiyotlar tahlili. Pedagogik texnologiya tushunchasi ta'lim jarayonini oldindan belgilangan maqsad asosida tizimli tashkil etish, pedagogik jarayonning mazmuni, metodlari, vositalari va natijalarini o'zaro bog'liq holda boshqarish bilan tavsiflanadi. Innovatsion pedagogik texnologiya esa mavjud ta'lim amaliyotini takomillashtirishga, ta'lim oluvchining faolligini oshirishga va yuqori pedagogik natijaga erishishga yo'naltirilgan yangi yoki takomillashtirilgan yondashuvlarni anglatadi.

Maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash masalasi bolaning rivojlanish xususiyatlari bilan bevosita bog'liq. Maktabgacha yoshdagi bola abstrakt nazariy ma'lumotlarni uzoq vaqt davomida qabul qilishdan ko'ra, ko'rish, ushlab ko'rish, harakat qilish, taqqoslash, o'yin va muloqot orqali bilimni samaraliroq o'zlashtiradi. Shuning uchun maktabgacha ta'limdagi innovatsion texnologiyalar amaliy va faoliyatga yo'naltirilgan xarakterga ega bo'lishi lozim.

Pedagogik adabiyotlarda ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanish o'quvchi yoki tarbiyalanuvchining faol ishtirokini ta'minlovchi vosita sifatida talqin qilinadi. Maktabgacha ta'lim sharoitida interfaollik yoshga mos shaklda tashkil etilishi kerak. Masalan, savol-javob, kichik guruhlar bilan ishlash, juftlikdagi topshiriqlar, rolli o'yinlar, rasmlar asosida hikoya tuzish, predmetlarni tasniflash va muammoli vaziyatni hal qilish kabi faoliyatlar bolalar uchun tabiiy va tushunarli shakllardir.

Didaktik o'yinlar maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalar bilan uyg'unlashtirilishi mumkin bo'lgan samarali vositalardan biridir. O'yin jarayonida bola topshiriqni bajarish bilan birga, muloqot qilish, qaror qabul qilish, qoidaga amal qilish va natijani baholash imkoniyatiga ega bo'ladi. Masalan, "Ortiqchasini top", "Qaysi predmet qayerga tegishli?", "Rasmni davom ettir", "Kim tezroq topadi?" kabi o'yinlar bolalarning kuzatuvchanligi, mantiqiy fikrlashi va nutqiy faolligini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Innovatsion yondashuvlarning yana biri muammoli ta'lim elementlaridan foydalanishdir. Maktabgacha yoshdagi bolalarga murakkab nazariy muammolarni berish maqsadga muvofiq emas, biroq ularning yoshiga mos muammoli vaziyatlar yaratish mumkin. Masalan, "Nima uchun gul so'lib qoldi?", "Nima uchun muz issiq joyda eriydi?", "Qaysi idishda suv tezroq bug'lanadi?", "Agar yomg'ir yog'masa, tabiatda nima o'zgaradi?" kabi savollar bolaning sabab-oqibat munosabatlarini anglashiga yordam beradi.

Loyiha texnologiyasi ham maktabgacha ta'lim jarayonida bolalarning amaliy faoliyatini tashkil etish imkonini beradi. Masalan, "Bizning gulzorimiz", "Tabiatni asraymiz", "Sog'lom ovqatlanish", "Mening sevimli hayvonim", "Suveni tejaymiz" kabi kichik loyihalar orqali bolalar kuzatish, ma'lumot yig'ish, rasm chizish, oddiy mahsulot yaratish va o'z natijasini taqdim etish faoliyatlariga jalb qilinishi mumkin.

Bunda loyiha faoliyati bolaning yoshiga mos soddalashtirilishi, tarbiyachi va ota-onaning pedagogik ko'magi bilan amalga oshirilishi zarur. Asosiy maqsad tayyor loyiha mahsulotini yaratish emas, balki bolaning jarayondagi faol ishtirokini ta'minlashdan iborat.

Metodologiya. Maktabgacha ta'lim tashkilotida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish metodikasini ishlab chiqishda bir nechta o'zaro bog'liq tamoyillarga tayanish maqsadga muvofiq.

Birinchi tamoyil - bolaga yo'naltirilganlik. Bunda ta'lim mazmuni va metodlari bolaning yosh, individual va psixologik xususiyatlariga moslashtiriladi. Har bir bola bir xil topshiriqni bir xil tezlikda bajarish mumkin. Shuning uchun tarbiyachi topshiriqlarning murakkablik darajasini bolaning imkoniyatlariga mos ravishda belgilashi lozim.

Ikkinchi tamoyil - faoliyatga yo'naltirilganlik. Bola bilimni faqat tinglash orqali emas, balki bajarish, kuzatish, taqqoslash, tajriba o'tkazish, o'ynash va muloqot qilish orqali egallaydi. Shu sababli innovatsion mashg'ulotlarda bolaning amaliy ishtiroki ustuvor bo'lishi kerak.

Uchinchi tamoyil - izchillik va tizimlilik. Innovatsion texnologiyalar alohida mashg'ulotda tasodifiy qo'llanmasligi, balki ta'lim maqsadiga muvofiq ravishda muntazam va izchil tashkil etilishi zarur.

To'rtinchi tamoyil - rivojlantiruvchi muhit bilan uyg'unlik. Maktabgacha ta'lim tashkilotida tashkil etilgan rivojlantiruvchi markazlar bolaning mustaqil faoliyatini qo'llab-quvvatlashi kerak. Qurish-yasash, syujetli-rolli o'yinlar, fan va tabiat, san'at, til va nutq kabi faoliyat yo'nalishlari innovatsion metodlarni amaliy qo'llash uchun qulay imkoniyat yaratadi.

Innovatsion pedagogik texnologiyalarni mashg'ulotga joriy etish jarayonini shartli ravishda besh bosqichga ajratish mumkin.

Birinchi bosqich - diagnostik-tahliliy bosqich. Tarbiyachi mashg'ulot mavzusini, bolalarning mavjud bilimlarini, qiziqishlarini va individual imkoniyatlarini aniqlaydi.

Ikkinchi bosqich - maqsadli-rejalashtirish bosqichi. Mashg'ulotning maqsadi, kutilayotgan natijalar, metod va vositalar belgilanadi.

Uchinchi bosqich - faoliyatni tashkil etish bosqichi. Bolalar o'yin, muammoli vaziyat, guruhli topshiriq, loyiha, kuzatish yoki tajriba orqali faoliyatga jalb qilinadi.

To'rtinchi bosqich - refleksiv bosqich. Bolalarning mashg'ulotdagi faoliyati, fikrlari va natijalari muhokama qilinadi. Maktabgacha yoshda refleksiya sodda savollar orqali tashkil etilishi mumkin: "Senga nima yoqdi?", "Bugun nimani bilding?", "Qaysi topshiriq qiyin bo'ldi?", "Yana nimalarni bilishni xohlaysan?"

Beshinchi bosqich - tahlil va takomillashtirish bosqichi. Tarbiyachi mashg'ulot natijalarini tahlil qilib, keyingi faoliyat uchun metodik xulosalar chiqaradi.

Innovatsion texnologiyalarni qo'llashda tarbiyachining roli alohida ahamiyatga ega. Tarbiyachi texnologiyani shunchaki qo'llovchi emas, balki uning maqsadi, mazmuni va kutilayotgan natijasini tushunadigan pedagog bo'lishi kerak. Masalan, interfaol metoddan foydalanishning o'zi ta'lim sifatini oshirmaydi. Agar metod mashg'ulot maqsadiga mos kelmasa yoki bolalarning yosh xususiyatlarini hisobga olmasa, kutilgan pedagogik natijaga erishish qiyinlashadi.

Maktabgacha ta'limda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish yo'llari

Ta'lim sifatini oshirishda samarali yo'nalishlardan biri o'yin texnologiyalaridan maqsadli foydalanishdir. O'yin maktabgacha yoshdagi bolaning tabiiy faoliyati bo'lganligi sababli ta'lim mazmunini o'yin bilan uyg'unlashtirish bolaning mashg'ulotga qiziqishini oshiradi.

Masalan, matematika mashg'ulotida bolalarga "Do'kon" o'yini orqali predmetlarni sanash, taqqoslash va guruhlash topshiriqlari berilishi mumkin. Nutqni rivojlantirish mashg'ulotida "Mehmon keldi" syujetli o'yini tashkil etilib, bolalarning dialogik nutqi rivojlantiriladi. Tabiat bilan tanishtirishda "Tabiat tadqiqotchilari" o'yini orqali o'simlik va hayvonlarning xususiyatlari kuzatiladi.

Muammoli vaziyatlardan foydalanish ham ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Bunda tarbiyachi bolaga tayyor javob bermasdan, uning fikrlashiga sabab bo'ladigan vaziyatni yaratadi. Masalan, mashg'ulotda ikkita bir xil gul ko'rsatiladi. Biri yaxshi rivojlangan, ikkinchisi esa so'lib qolgan. Bolalardan: "Nima deb o'ylaysiz, nima uchun gullarning holati har xil?" deb so'raladi. Bolalar suv, yorug'lik, tuproq va parvarish haqida o'z taxminlarini bildiradilar.

Bunday yondashuvda javobning mutlaq to'g'riligidan ko'ra, bolaning fikrlashga urinishi, taxmin bildira olishi va o'z fikrini tushuntirishi muhim hisoblanadi.

Loyiha texnologiyasi bolalarni uzoqroq muddatli faoliyatga jalb etish imkonini beradi. Masalan, "Bizning yashil guruhimiz" loyihasi doirasida bolalar xona o'simliklarini kuzatishi, ularga suv quyishi, barglarini tozalashi, o'sishidagi o'zgarishlarni rasm orqali qayd etishi mumkin. Bu jarayonda tabiat haqidagi bilimlar bilan bir qatorda, mas'uliyat, mehnatsevarlik va g'amxo'rlik kabi shaxsiy sifatlar ham rivojlanadi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ham zamonaviy maktabgacha ta'limning muhim yo'nalishlaridan biridir. Raqamli vositalardan foydalanishda asosiy e'tibor bolaning ekran qarshisida qancha vaqt o'tkazishiga emas, balki texnologiyaning ta'limiy maqsadga qanday xizmat qilishiga qaratilishi kerak. Qisqa animatsiya, tabiiy hodisaning videosi, tovushli material yoki interaktiv tasvir mashg'ulotning muayyan bosqichini boyitishi mumkin.

Biroq raqamli vosita tarbiyachining o'rnini egallamasligi kerak. U faqat tushuntirish, kuzatish va muhokama jarayonini qo'llab-quvvatlovchi vosita sifatida ishlatilishi maqsadga muvofiq.

Ta'lim sifatini oshirishning pedagogik shart-sharoitlari

Maktabgacha ta'lim tashkilotida innovatsion pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish bir qator pedagogik shart-sharoitlarni talab qiladi.

Birinchi shart - tarbiyachining innovatsion kompetensiyasini rivojlantirish. Tarbiyachi zamonaviy metod va texnologiyalarning mazmunini bilishi bilan birga, ularni amaliy vaziyatga moslashtira olishi zarur.

Ikkinchi shart - rivojlantiruvchi ta'lim muhitini yaratish. Guruh xonalarida bolalarning mustaqil faoliyatini qo'llab-

quvvatlovchi materiallar, didaktik vositalar, konstruktorlar, tabiiy materiallar, kitoblar, ijodiy faoliyat vositalari va tajriba uchun oddiy jihozlarning mavjudligi muhimdir.

Uchinchi shart - bolalar o'rtasidagi individual farqlarni hisobga olish. Bir xil metod barcha bolalarda bir xil natija bermasligi mumkin. Shu sababli tarbiyachi faoliyatni differensial tashkil etishi kerak.

To'rtinchi shart - ota-onalar bilan hamkorlik. Innovatsion ta'lim tashkilotining o'zi bilan cheklanib qolmasligi, oiladagi tarbiya va rivojlantirish faoliyati bilan ham uyg'unlashishi lozim.

Beshinchi shart - pedagogik monitoring. Bolaning rivojlanishidagi o'zgarishlarni muntazam kuzatib borish tarbiyachiga qo'llanayotgan metodlarning samaradorligini aniqlash va keyingi faoliyatni takomillashtirish imkonini beradi.

Muhokama. Innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish masalasida eng muhim muammolardan biri texnologiyani maqsaddan ajratib qo'yishdir. Ba'zan pedagogik amaliyotda zamonaviy metodning nomi uning samaradorligidan ustun qo'yilishi mumkin. Masalan, guruhli ish tashkil etilgani bolaning albatta faol bo'lganini anglatmaydi. Guruhdagi ayrim bolalar topshiriqni bajarishi, boshqalari esa kuzatuvchi bo'lib qolishi mumkin.

Shuning uchun innovatsion texnologiyalardan foydalanishda "qaysi metodni qo'llash kerak?" degan savoldan oldin "bolada qanday natijani shakllantirish kerak?" degan savolga javob berish maqsadga muvofiq.

Agar mashg'ulotning maqsadi bolalarning nutqiy faolligini rivojlantirish bo'lsa, dialog, rolli o'yin va rasm asosida hikoya tuzish kabi metodlar ustuvor bo'lishi mumkin. Agar maqsad mantiqiy fikrlashni rivojlantirish bo'lsa, tasniflash, taqqoslash, ketma-ketlikni aniqlash va muammoli vaziyatlardan foydalanish samarali bo'ladi.

Shuningdek, innovatsion texnologiyalardan foydalanishda bolaga ortiqcha yuklama berishdan saqlanish kerak. Maktabgacha yoshdagi bola uchun bir mashg'ulotda juda ko'p metodni qo'llash ta'lim sifatini oshirmasligi mumkin. Aksincha, bitta yoki ikkita metodni maqsadli va sifatli tashkil etish yuqoriroq natija berishi ehtimol.

Shu nuqtayi nazardan, maktabgacha ta'limdagi innovatsion yondashuvni "ko'proq texnologiya" emas, balki "maqsadga muvofiq texnologiya" tamoyili asosida tashkil etish lozim.

Natija. Maktabgacha ta'lim tashkilotida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta'lim jarayonining mazmunini faollashtirish va bolalarning ta'limiy faoliyatdagi ishtirokini kuchaytirish uchun metodik imkoniyat yaratadi. Ayniqsa, didaktik o'yin, muammoli vaziyat, kichik guruhlarda ishlash, loyiha faoliyati, kuzatish va ijodiy topshiriqlarni mashg'ulot mazmuniga moslashtirish bolaning faol ishtirokini ta'minlashga xizmat qiladi.

Innovatsion yondashuv asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarda bola tayyor ma'lumotni qabul qiluvchi emas, balki kuzatuvchi, savol beruvchi, fikr bildiruvchi, tanlov qiluvchi va amaliy harakatni amalga oshiruvchi subyekt sifatida namoyon bo'ladi.

Ta'lim sifatini oshirish nuqtayi nazaridan quyidagi ko'rsatkichlar muhim hisoblanadi:

- bolaning mashg'ulotdagi faol ishtiroki;
- topshiriqni mustaqil bajarishga intilishi;
- o'z fikrini ifodalashi;
- savol berishi va savollarga javob berishi;
- predmet va hodisalarni taqqoslashi;
- oddiy sabab-oqibat bog'lanishlarini tushuntira olishi;
- ijodiy topshiriqlarga mustaqil yondashishi;
- tengdoshlari bilan hamkorlik qila olishi;
- o'rgangan bilimni amaliy vaziyatda qo'llay olishi;
- o'z faoliyati natijasini sodda shaklda baholay olishi.

Mazkur ko'rsatkichlar maktabgacha ta'lim tashkilotida innovatsion texnologiyalarning samaradorligini baholashda metodik asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Shu bilan birga, ta'lim sifatini baholashda faqat yakuniy natijaga emas, balki bolaning individual rivojlanish dinamikasiga e'tibor berish muhim. Chunki maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanish sur'ati bir-biridan farq qiladi. Bir bola ma'lum topshiriqni tez bajarsa, boshqa bola unga ko'proq vaqt talab qilishi mumkin. Muhimi, bolaning oldingi holatiga nisbatan qanday rivojlanish ko'rsatganidir.

Xulosa. Maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim sifatini oshirishda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish zamonaviy pedagogik jarayonning muhim yo'nalishlaridan biridir. Innovatsion yondashuvlar bolaning ta'lim jarayonidagi faolligini oshirish, mustaqil fikrlashini qo'llab-quvvatlash, ijodkorlik va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish uchun keng pedagogik imkoniyat yaratadi.

Innovatsion texnologiyalarning samaradorligi ularning nomi yoki yangiligi bilan emas, balki aniq pedagogik maqsadga xizmat qilishi bilan belgilanadi. Shu sababli tarbiyachi har bir mashg'ulotda bolaning yosh va individual xususiyatlarini, mashg'ulot maqsadini hamda kutilayotgan natijalarni hisobga olishi lozim.

Maktabgacha ta'limda didaktik o'yinlar, muammoli vaziyatlar, loyiha faoliyati, interfaol metodlar, kuzatish, tajriba, ijodiy topshiriqlar va axborot-kommunikatsiya vositalaridan maqsadli foydalanish ta'lim mazmunini boyitadi. Bunday metodlar bolaning bilimlarni amaliy faoliyat orqali egallashiga imkon beradi.

Tadqiqotning nazariy tahlili shuni ko'rsatadiki, maktabgacha ta'lim tashkilotida innovatsion pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish uchun tarbiyachining metodik tayyorgarligi, rivojlantiruvchi ta'lim muhitining mavjudligi, bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olish, ota-onalar bilan hamkorlik va pedagogik monitoring kabi shart-sharoitlar muhim ahamiyatga ega.

Shunday qilib, maktabgacha ta'lim tashkilotida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta'lim sifatini

oshirishning alohida vositasi bo'libgina qolmay, balki bolaning shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlovchi kompleks metodik yondashuv sifatida qaralishi lozim. Mazkur yondashuvni tizimli ravishda tashkil etish orqali bolalarning ta'limiy faolligi, mustaqilligi, ijodiy qobiliyati va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish uchun qulay pedagogik sharoit yaratish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- [1] O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentabrdagi "Maktabgacha ta'lim sifati va samaradorligini yanada oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-152-son Farmoni.
- [2] O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi. - Toshkent.
- [3] Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. - Toshkent: O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg'armasi nashriyoti, 2006.
- [4] Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. - Toshkent: Sano-standart, 2017.
- [5] Omonov H.T., Xo'jayev N.X., Madyarova S.A., Eshchonov E.U. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. - Toshkent: Iqtisod-moliya, 2009.
- [6] Ochilov M. Yangi pedagogik texnologiyalar. - Qarshi: Nasaf, 2000.
- [7] Hasanboyeva O., Tadjieva M., Toshpo'latova Sh. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. - Toshkent.
- [8] Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. - Toshkent.
- [9] Tolipova J.O. Pedagogik texnologiyalar. - Toshkent.